

ΜΟΝΟ ΛΟΓΙΑ (ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ)

Είμαστε κάποιες και κάποιοι που δεν τα τραγουδάμε και ούτε πρόκειται. Μιλάμε για τα σεξιστικά και ομοφοβικά (και ρατσιστικά κτλ) τραγούδια. Όχι μεγάλο κακό, θα πει κανείς, μιας και πολλοί ακόμα θα τα τραγουδάνε, θα τα φωνάζουν και κυρίως θα τα κάνουν. Αλλά, όπως και να 'χει, για εμάς είχε ένα σχετικό ενδιαφέρον ότι την ίδια πάνω-κάτω περίοδο που συζητιόταν στην ελληνική βουλή το πως σχετίζονται οι ρατσιστικές πράξεις με το (ρατσιστικό) λόγο, τους πολιτικούς χώρους της χώρας δρόμοσε ένα κύμα συζητήσεων γύρω από το πως συνδέονται σεξιστικές και ομοφοβικές πράξεις με σεξιστικούς και ομοφοβικούς στίχους στο χιπ χοπ στην Ελλάδα. Όλο το προηγούμενο εξάμηνο στο προσκήνιο συνέβησαν μια σειρά από περιστατικά και αντιπαραθέσεις, γύρω από τους σεξιστικούς και ομοφοβικούς στίχους ενός ράπερ που κατέστηκε στο Αντι-ρατσιστικό Φεστιβάλ (12^{ος} πίθηκος) ή ενός άλλου που συμμετείχε και σε α/α συναυλίες (Βδέλυγμα),¹ ένα ακόμη περιστατικό προστέθηκε και στη Λάρισα, όπου κάποιες από τη διοργάνωση συναυλίας θέλησαν να διαχωρίσουν τη θέση τους από το σεξιστικό στίχο που ακουγόταν στο λάιβ και, τέλος, έγινε και μια κουβέντα στο Περιστέρι. Κι αν στη βουλή, λόγο είχαν μόνο οι Έλληνες και όχι οι μετανάστες ή όποιοι άλλοι θιγόμενοι από τον ρατσισμό των Ελλήνων, τουλάχιστον σε κάποιες περιπτώσεις στους πολιτικούς χώρους ακούστηκαν – αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι έγιναν σεβαστές ακριβώς – και κάποιες αντίθετες φωνές, από όσες/ους δέχονται, δηλαδή, σεξιστική και ομοφοβική βία.

Δεν θα γράψουμε καμιά μεγάλη σοφία γιατί τις έχουν πει ήδη άλλες και άλλοι. Στα ελληνικά έχουν ήδη μεταφραστεί δύο ντοκιμαντέρ στο παρελθόν που βάζουν το θέμα σε κάποιες βάσεις και δίνουν τροφή για σκέψη. Το πρώτο *Hip Hop: Beyond Beats and Rhymes* (σε μετάφραση/υποτιτλισμό του Μωβ Καφενείου) έχει φτιαχτεί από έναν φανατικό του χιπ χοπ αλλά και αποφασισμένο εχθρό του σεξισμού και των μάτσο αρρενωποτήτων. Ο Byron Hurt διερευνά, μέσα από το τριπλό πρίσμα της φυλής, του φύλου και της τάξης, τη μετάλλαξη του χιπ χοπ από ένα underground μουσικό είδος των μαύρων αμερικανών με ποικιλία επιρροών, στυλ και πολιτική στράτευση σε ένα εμπορικό όργανο διάδοσης της μάτσο κουλτούρας, μέσα από το μουσικό μονοπώλιο που τροφοδοτεί το λευκό wanna-be-gangsta κοινό. Με άλλα λόγια, οι πολλές δισκογραφικές γίνανε λίγες, το πολιτικό χιπ χοπ εμπορικά δεν μετρούσε και υποβαθμίστηκε, οι αρρενωπότητες εξερράγησαν μέσα από τα κυρίαρχα πρότυπα που ανέλαβαν τα νήια, οι λευκοί εξωτικοποίησαν τη μαύρη εμπειρία "του γκέτο", το χιούμορ επίσης έχασε με τη σειρά του σε αυτό τον ανταγωνισμό κ.ο.κ. Στο άλλο ντοκιμαντέρ, το *Pick Up the Mic* (σε μετάφραση/υποτιτλισμό του Antifa Live), παρακολουθούμε την αφήγηση της ιστορίας της εξέλιξης του αμερικάνικου queer hip hop, ή αλλιώς homo-hop (homosexual hip-hop). Τα δύο ντοκιμαντέρ αποτελούν μια καλή εισαγωγή στο θέμα και αν βγαίνει ένα συμπέρασμα από εμάς τους αδαείς γύρω από το αντικείμενο (που συνήθως είμαστε "κοινό" και όχι ράπερ) αυτό είναι ότι όσο υποχωρεί το πολιτικό χιπ χοπ, που αν μη τι άλλο έχει στίχους σμιλεμένους από βιώματα αποκλεισμού και αφήνει αποτυπώματα μιας συλλογικής ζωής, τόσο προελαύνουν διάφορες αντιλήψεις που προσπαθούν να γεμίσουν το κενό που αφήνει πίσω του – είτε αυτές οι αντιλήψεις είναι εθνικές, είτε σεξιστικές κ.α.

Αν υπάρχει ένας λόγος που γουστάρουμε το χιπ χοπ, είναι γιατί υπήρξε ένα απλό, φτηνό μέσο για να εκφραστούν οι ριγμένοι μαύροι από τον αμερικάνικο ρατσισμό. Συνεχίζουμε να το γουστάρουμε γιατί υπήρξε και υπάρχει ως ένα απλό, φτηνό μέσο για να εκφραστούν οι αφηγήσεις των μεταναστών (κυρίως "δεύτερης γενιάς") σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα (από τους μαροκινούς της ολλανδίας μέχρι τους τούρκους της γερμανίας και τους αλβανούς της Ελλάδας). Γουστάρουμε, όμως, παράλληλα, κανείς και καμιά να μη νιώθει προσβεβλημένη και προδομένος σε επίπεδο ταυτότητας σεξουαλικού προσανατολισμού, φύλου κτλ.

Δεν θα αδικήσουμε, βέβαια, κανέναν αν μας πει ότι δεν βρήκε αντι-σεξισμό και εναντίωση στην ομοφοβία, στην ελλαδική εξω-κοινοβουλευτική, κοινοβουλευτική και α/α πολιτική του διαπαιδαγώγηση. Ισχύει. Όπως ισχύει, όμως, και το άλλο. Τίποτα ριζοσπαστικό, τίποτα αυθεντικό, αληθινό ή όποια άλλη τέτοια (ουσιοκρατική) έννοια, αλλά και κυρίως τίποτα αντιφασιστικό, όπως δείχνει το ντοκιμαντέρ *Pick Up the Mic*, δεν μπορεί να συνδεθεί ντε και καλά με την επίδειξη της ματσίλας και τη διάδοση των προτύπων μιας βίαιης ομοφοβικής αρρενωπότητας. Αντιθέτως, όλα αυτά, όπως και η διάδοση σεξιστικών και ομοφοβικών αντιλήψεων¹ εν γένει, πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένη με το μόνο πραγματικό της "άλλο μισό": τη βία κατά γυναικών, gay και τρανς. Αν δεν γίνει αυτή η σύνδεση στα μυαλά, τότε ο σεξισμός και η ομοφοβία θα παραμείνουν και στους στίχους του σύγχρονου πολιτικοποιημένου χιπ χοπ. Γιατί, βέβαια, όπως μας έδειξε η εμπειρία, το αν είναι κανείς «ο Έλληνας που έχουμε συνηθίσει» είναι πράγμα που επιβεβαιώνεται με συνέπεια και συνέχεια στην πράξη και όχι στις ταμπέλες.

Στη συναυλία που έγινε για τη συμπλήρωση ενός έτους από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, ακούστηκαν συνθήματα από τους διοργανωτές-φίλους του Φύσσα που πανηγύριζαν έναν αντι-φασισμό συμφιλίωσης, στοργής, αγάπης και «δεύτερης ευκαιρίας» προς τους νεο-ναζί [π.χ. «ο Παύλος ζει, μορφώστε/ξυπνήστε τους ναζί» (!)]. Η εναντίωση σε αυτά ήταν μαζική. Ο κόσμος που εναντιώθηκε στα ηλίθια και αν-ιστορικά αυτά συνθήματα ήταν οργισμένος, πολύ σωστά, γιατί τα συνέδεε στο μυαλό του με τη βία των δολοφόνων νεοναζί. Τα συνθήματα, οι στίχοι, τα λόγια κρίνονται, ειδικά όταν είναι συνδεδεμένα με πράξεις και πρακτικές. Αυτή ακριβώς η σύνδεση, αυτή ακριβώς η συνείδηση, λείπει σχετικά με τη διάδοση του σεξιστικού και ομοφοβικού στίχου στο χιπ χοπ και τα καθημερινά πατριαρχικά και ομοφοβικά εγκλήματα στην Ελλάδα. Οι τέσσερις ομοφοβικές επιθέσεις που συνέβησαν στα τέλη Αυγούστου-αρχές Σεπτεμβρίου στο Παγκράτι και αλλού, έγιναν από άνδρες που «τιμάνε τα παντελόνια τους», ανθρώπους που το «πούστηδες» το θεωρούν βρισιά. Ε, να, κάτι τέτοια σκεφτόμαστε όταν ακούμε αντίστοιχους στίχους στις συναυλίες που πάμε να διασκεδάσουμε και να ακούσουμε πολιτικό στίχο και μουσική.

Stepanyan TSP

Σημειώσεις

1 Στο Αντι-Ρατσιστικό φεστιβάλ της Αθήνας έγιναν μέχρι και μίνι διαδηλώσεις μέσα στο χώρο του φεστιβάλ, ενώ έγινε παρέμβαση και στην κεντρική σκηνή, περιλαμβάνοντας αψιμαχίες με μηράβους κτλ... ενώ στις α/α συναυλίες οι αντιπαραθέσεις κατέληξαν σε κλεσσαμούς από τους... πολιτικοποιημένους καλλιτέχνες και εκ των υστέρων σε κείμενα που περιείχαν απειλές βίας προς τις παρεμβαίνουσες. Και στις δύο περιπτώσεις, πάντως, τόσο η (πολιτική) διοργάνωση των συναυλιών όσο και οι ράπερς δεν φαίνεται να άκουσαν τι τους ειπώθηκε, υποβαθμίζοντας την πολιτική-προσωπική διάσταση της αντιπαράθεσης, όσο και αντιμετωπίζοντας τις ενστάσεις ως τουλάχιστον «δευτερεύοντα χαρακτήρα».

2 Βλέπε και το κείμενο «για έναν πούστικο αντιφασισμό!» του Antifa Negative, Ιούνιος 2012, μεταφρασμένο πλέον και στα αγγλικά στη σελίδα της συλλογικότητας.

για να μην ξεχνιόμαστε: απόπειρες αυτοκτονιών στα ελληνικά στρατόπεδα κράτησης μεταναστών...

Κατόπιν διαμαρτυριών για τις άθλιες συνθήκες, στις οποίες κρατούνται οι μετανάστες στο κέντρο κράτησης Παρανεστίου Δράμας, ένας κρατούμενος αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει, κόβοντας τις φλέβες του.

Τρεις από τους κρατούμενους του κέντρου κράτησης Αμυγδαλέζας αποπειράθηκαν να αυτοκτονήσουν. Ο ένας κόβοντας το λαιμό του με τζάμι, οι άλλοι δύο πίνοντας απορρυπαντικό. Ύστερα από τα γεγονότα αυτά, οι συγκατοούμενοι τους ξεκίνησαν απεργία πείνας με αίτημα να σταματήσει ο άνω των 18 μηνών εγκλεισμός. Τις επόμενες μέρες, καταγράφηκε ακόμα μια απόπειρα αυτοκτονίας εγκλειστού.

Κρατούμενος στο κέντρο κράτησης μεταναστών Ξάνθης αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει καταπίνοντας ξυραφάκια.

Στην έκθεση των ΓΧΣ από 10/2013 έως 03/2014, για το κέντρο κράτησης Κομοτηνής, αναφέρθηκε η ιστορία ανήλικου, ο οποίος είχε αποπειραθεί να αυτοκτονήσει πέφτοντας από την στέγη του κτιρίου. Επίσης, σημειώθηκαν συνολικά 9 απόπειρες αυτοκτονίας σε χώρους κράτησης μεταναστών στην βόρεια Ελλάδα.

25/01

28/03

07/04

03/10

2013

18/04

24/08

2014

18/07

Σε μια μέρα, καταγράφηκαν 6 απόπειρες αυτοκτονίας κρατουμένων, με πτώσεις από την στέγη του κέντρου κράτησης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Νοσοκομείου Κορίνθου.

Δύο Παλαιστίνιοι ανέβηκαν στο δώμα ενός κτιρίου του κέντρου κράτησης Κορίνθου με σκοπό να πέσουν στο κενό.

Αφγανός κρατούμενος στο κέντρο κράτησης μεταναστών στην Κόρινθο αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει το μεσημέρι του Σαββάτου, διαμαρτυρόμενος για την πολύμηνη κράτησή του. Αναρριχήθηκε στα κιγκλιδώματα ενός παραθύρου του 1ου ορόφου και έπεσε στο κενό, από ύψος περίπου 5 μέτρων.

Απόπειρα αυτοκτονίας ανήλικου Αφγανού, με χαρακίες στο χέρι του, στο Κέντρο Προσωρινής Υποδοχής της Μόριας Λέσβου.